

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA DĖL KĖDAINIŲ SPECIALIOSIOS MOKYKLOS ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2012 m. balandžio 17 d. Nr.K7-4
Kėdainiai

Auditas atliktas, vykdant
Kėdainių rajono savivaldybės
Kontrolierės Zitos Valiauskienės
2011-06-30 įsakymą Nr.K1-26

Auditą atliko vyriausiosios specialistės
Rūta Lukoševičienė, Vilma Unikienė, Angelina Gadeikienė

Su audito ataskaita galima susipažinti
Kėdainių rajono savivaldybės interneto puslapyje
adresu www.kedainiai.lt

IŽANGA

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas vadovaujantis Kėdainių rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2011 metų veiklos planu¹ ir vykdant savivaldybės kontrolierės Zitos Valiauskienės 2011-06-30 įsakymą Nr.K1-26. Auditą atliko Kontrolės ir audito tarnybos vyriausiosios specialistės Vilma Unikienė, Rūta Lukoševičienė ir Angelina Gadeikienė.

Audituojamas subjektas - Kėdainių specialioji mokykla (toliau – Mokykla) – savivaldybės viešasis juridinis asmuo, veikiantis kaip savivaldybės biudžetinė įstaiga. Mokyklos pagrindinė paskirtis – specialioji mokykla. Veiklos sritis – švietimas ir kita stacionari globos veikla. 2011 mokslo metais klasių komplektų skaičius – 19, kuriose mokosi 146 mokiniai. Vaikų globos (rūpybos) skyriuje gyvena 30 vaikų. Mokykloje vidutinis darbuotojų skaičius – 102 darbuotojai, iš jų 53 pedagogai.

Įstaigos adresas – J.Basanavičiaus g. 99, Kėdainiai. Įstaigos kodas – 190985253.

Audituojamu laikotarpiu mokyklos direktoriumi dirbo Juozas Jančius, vyriausiąja buhaltere – Loreta Naruševičienė.

Audituojamas laikotarpis – 2011 metai.

Audito tikslas – įvertinti Kėdainių specialiosios mokyklos vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, turto (valstybės ir savivaldybės) valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2011 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Audito ataskaita yra sudėtinė dalis išvadų, teikiamų Savivaldybės tarybai dėl 2011 metų savivaldybės biudžeto vykdymo ir konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinių bei ataskaitos apie savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą ir patikėjimo teise valdomą valstybės turtą.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

¹ Savivaldybės kontrolieriaus 2010-11-12 įsakymas Nr.K1-31 „Dėl 2011 metų veiklos plano patvirtinimo“

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinami Kėdainių specialiosios mokyklos 2011 metų ataskaitų rinkiniai:

1. Finansinių ataskaitų rinkinys:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2011 m. gruodžio 31 duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2011 m. gruodžio 31 duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2011 m. gruodžio 31 duomenis;
- 2011 metų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

2. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:

- Įmokų į biudžetą, skiriamų specialiosioms programoms finansuoti ataskaita 2011 m. gruodžio 31 d. (forma Nr.1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2011 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr.2) bendra ir atskirai pagal visus finansavimo šaltinius;
- Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita 2011 m. gruodžio 31 d. (forma Nr.3);
- Mokėtinų ir gautinų sumų 2011 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr.4);
- Informacija apie švietimo, kultūros ir meno, socialinių, sveikatos, sveikatos priežiūros ir kitų įstaigų struktūros, pareigybių ir darbo užmokesčio vykdymą 2011 m. gruodžio 31 d. (forma Nr. B-4);
- 2011 metų biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas.

Kėdainių rajono savivaldybė Kėdainių specialiosios mokyklos steigėjo ir savininko teises bei pareigas perėmė nuo 2010 m. liepos 1 d. iš Kauno apskrities viršininko administracijos. 2011 m. vasario 4 d. Kėdainių rajono taryba² patvirtino pakeistus mokyklos nuostatus ir leido įsteigti vaikų globos (rūpybos) skyrių. Nuo 2011 m. balandžio 1 d. mokykla įsteigė struktūrinį padalinį, kuriame sudaromos tinkamos globos ir socialinės sąlygos likusiems be tėvų globos vaikams nuo 3 iki 18 metų, kurie negali gyventi šeimoje ir kuriems reikalinga laikina ar nuolatinė globa. Mokykla turi bendrabutį, kuriame gyvena mokyklos auklėtiniai.

Kėdainių specialioji mokykla vykde švietimo ir ugdymo (Nr. 01) ir socialinės apsaugos plėtojimo (Nr. 03) programas.

² Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2011-02-04 sprendimas Nr. TS-13 „Dėl Kėdainių specialiosios mokyklos nuostatų patvirtinimo“

Šioms programoms įgyvendinti Kėdainių rajono savivaldybės taryba³ skyrė:

- valstybės biudžeto lėšos (specialioji tikslinė dotacija) -1732,9 tūkst.Lt (50 proc.);
- mokinio krepšelio lėšos - 1516,5 tūkst.Lt (43 proc.);
- savivaldybės biudžeto lėšos -169,1 tūkst. Lt (5 proc.);
- įmokos už paslaugas - 55,3 tūkst.Lt (2 proc.).

Mokyklos vaikų globos (rūpybos) skyrius globojamų vaikų išlaikymui gauna valstybės globos (rūpybos) išmokas.

Asignavimų planas įvykdytas 99,6 proc., t.y. patirta 3466,2 tūkst. Lt kasinių išlaidų. Daugiausiai išlaidų 81,8 proc. buvo panaudota darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui. Metų pabaigoje į savivaldybės biudžetą gražinta 14,2 tūkst. Lt, iš jų 10,5 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų ir 3,7 tūkst. Lt įmokų už paslaugas. 2011 metais įstaiga įsigijo ilgalaikio turto už 9,6 tūkst. Lt, arba 0,3 proc. nuo visų programai patvirtintų lėšų.

Auditas atliktas siekiant pakankamai užtikrinti, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų išskraipymų, o lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad mes netikrinome 100 proc. ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių bei sudarytų sandorių.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

- 2 proc. visų kasinių išlaidų (3466,2 tūkst. Lt), t.y. 69,3 tūkst. Lt. Ši suma naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad biudžeto vykdymo ataskaitos, kuriose yra nurodytos kasinės išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.
- 2 proc. turto vertės likučių (5589,7 tūkst. Lt), t. y. 111,8 tūkst. Lt. Ši nustatyta suma naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos ar jų visuma parodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie turtą ir įsipareigojimus bei finansavimo sumas, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, buvo susipažinta su įstaigos organizacine struktūra ir veikla, ištirta įstaigos apskaitos sistema, susipažinta su vidaus kontrolės aplinka, įvertintos rizikos, nustatytas reikšmingumo lygis ir svarbiausios audito sritys. Audito metu mes nevertinome vidaus kontrolės pasitikėjimo lygio, nes dėl mažo apskaitos darbuotojų skaičiaus tinkamas pareigų atskyrimas yra neįmanomas (ribotas). Audito įrodymai gauti atlikus didelės apimties savarankiškas audito procedūras.

³ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2011-12-09 sprendimas Nr. TS-420 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. vasario 4 d. sprendimo Nr. TS-4 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės 2011 metų biudžeto patvirtinimo“ pakeitimo“

Įvertinus planavimo metu nustatytas rizikas, pasirinktos ilgalaikio turto, išlaidų darbo užmokesčiui bei socialiniam draudimui ir prekių bei paslaugų audito sritys, kuriose buvo atliktos savarankiškos procedūros. Stebėtojo teisėmis dalyvauta metinėje ilgalaikio ir trumpalaikio turto inventorizacijoje.

Pakankamiems, patikimiems, tinkamiems ir racionaliems audito įrodymams gauti, atsižvelgiant į audito tikslus, naudotos Valstybinio audito reikalavimuose patvirtintos audito procedūros: skaičiavimas (aritmetinio tikslumo patikrinimas), paklausimas (įrodymų gavimas pokalbio metu), patikrinimas (įrašų, dokumentų, materialaus turto tikrinimas), analitinės procedūros (tam tikrų duomenų analizė).

Auditas buvo atliekamas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais⁴ ir mūsų sukaupta auditorių patirtimi. Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio (teisėtumo) audito nuomonei pareikšti.

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais)

AUDITO PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Audito metu reikšmingų klaidų, teisės aktų pažeidimų ir neatitikimų galinčių turėti įtakos metiniams ataskaitų rinkiniams, nenustatyta. Mokyklos 2011 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai parengti pagal teisės aktų reikalavimus.

Tačiau nustatyti neatitikimai, kurie neturėjo reikšmingos įtakos visoms įvykusioms operacijoms:

Neatitikimai prekių ir paslaugų srityje:

Atsakingi darbuotojai, atlikdami mažos vertės pirkimus, nesivadovavo mokyklos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių⁵ 3, 11 p.:

- Nuo 2011 m. balandžio mėn. įsteigtas vaikų globos (rūpybos) struktūrinis padalinys - Vaikų globos skyrius. Direktorius 2011-01-12 įsakymu Nr. 1V-84 patvirtintame 2011 metų numatomų vykdyti prekių pirkimų plane neplanuoti vaikų drabužių, aprangos, avalynės pirkimai. Iki spalio mėn. vaikų mokyklinių uniformų, aprangos, avalynės išlaidų - apie 6 tūkst. Lt.
- Perkant knygas, vadovėlius, spaudą - neteikiamos paraiškos, nevykdoma apklausa.

Neatitikimai darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų srityje:

Mokykloje naktinėms auklėms už naktinį darbą yra mokamas 50 proc. priedas nuo pagrindinio darbo užmokesčio. Tokią mokėjimo nuostatą mokykla patvirtino direktoriaus 2010-08-31 įsakymu Nr. 1V-228 „Darbo užmokesčio skaičiavimo ir mokėjimo tvarkos“ 11.3 punktu.

Vadovaujantis Darbo kodekso⁶ 193 straipsniu „už viršvalandinį darbą ir darbą naktį mokama ne mažiau kaip pusantro darbuotojui nustatyto valandinio atlygio (mėnesinės algos)“, nurodyto Darbo kodekso 186 straipsnio 2 dalyje.

Mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtinta naktinių auklių darbo užmokesčio mokėjimo tvarka neatitinka Darbo kodekso nuostatų.

Mokykloje yra antraeilėse pareigose dirbančių darbuotojų. Patikrinus jų darbo grafikus, nustatyta, kad medicinos darbuotojų darbo laikas pagrindinėje darbovietėje sutampa su darbo laiku mokykloje. Medicinos darbuotojų darbo grafikas sudarytas ir patvirtintas direktoriaus 2011-08-31 įsakymu Nr.1V-212.

⁵Kėdainių specialiosios mokyklos direktoriaus 2010-11-30 įsakymas Nr.1V-54 “Kėdainių specialiosios mokyklos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės”

⁶Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, 2002-06-04 Nr. IX-926

Pvz. Gydytojas VŠĮ Kėdainių ligoninėje pirmadienį dirba iki 16 val., antradienį iki 17 val. (pažyma 2011-10-11 Nr.D4-254) , o Kėdainių specialiojoje mokykloje tomis dienomis pradeda dirbti nuo 15 val. (darbo grafikas Nr.1, patvirtintas Direktorius 2011-08-31 įsakymu Nr.IV-212).

Audito metu darbo grafikai suderinti ir patvirtinti 2012-03-02 direktoriaus įsakymu Nr.IV-111.

Neatitikimai turto valdymo srityje:

Atrankos būdu patikrinus specialiosios mokyklos ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimą nustatyta:

- ilgalaikiam materialiajam turtui nėra nustatyta likvidacinė vertė, atsižvelgiant į turto tikrąją vertę jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje;
- pakeitus ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiką⁷, kai kuriose apskaitos kortelėse neteisingai nurodytos įsigijimo (įvedimo į eksploataciją) datos bei galutinio nusidėvėjimo datos;
- užregistravus nekilnojamąjį turtą apskaitoje neteisinga įsigijimo savikaina, ilgalaikio turto (pastatai) likutinė vertė - neteisinga.

Kėdainių rajono tarybos sprendimu⁸ perduotas specialiajai mokyklai patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti Kėdainių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausantis ilgalaikis nekilnojamas turtas, esantis adresu J.Basanavičiaus g. 99 (bendrabutis, mokykla internatas, administracinis pastatas, mechaninės dirbtuvės, garažas, kiemo statiniai), kurio įsigijimo vertė – 8484075 Lt. Apskaitoje ilgalaikis turtas užregistruotas turto grupėje „Pastatai“, kurio įsigijimo vertė – 7798596 Lt (s-toje 1202101 – 7730627 Lt, s-toje 1202201 – 67969,0 Lt).

Rizika, kad neteisingai sumažinta pastato įsigijimo savikaina ir sumažintas ilgalaikio turto nusidėvėjimas. Negalima tvirtinti, kad už 2011 metus priskaičiuota nusidėvėjimo (amortizacijos) suma 70343,6 Lt yra teisinga.

Nesilaikant 12-ojo VSAFAS nustatyto ilgalaikio materialiojo turto grupavimo, medicinos įranga priskirta neteisingai ilgalaikio materialiojo turto grupei ir finansinės būklės ataskaitoje nurodytas neteisingame straipsnyje.

⁷ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2009-12-11 sprendimas Nr. TS-345 „Dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų taikymo rekomendacijų patvirtinimo“

⁸ Kėdainių rajono tarybos 2010-07-02 sprendimas Nr.TS-226 “Dėl turto perdavimo Kėdainių specialiajai mokyklai”

Nustatytos klaidos finansinių ataskaitų teisingumui neturi įtakos, tačiau jos kokybiškai reikšmingos dėl teisės aktų pažeidimų.

Mokykla pasirengė ir atliko materialinių vertybių inventorizaciją. Sukurtos kontrolės procedūros ne visiškai užtikrino, kad inventorizacija vyktų pagal nustatytą tvarką⁹ ir įstaigoje būtų inventorizuojamas visas jam priklausantis ar pagal panaudos sutartis valdomas turtas:

- 2011 metais neinventorizuoti medikamentai¹⁰;
- inventorizavimo aprašuose nenurodytas panaudos pabaigos laikas¹⁰.

Apskaitos organizavimas

Mokykloje tvarkant buhalterinę apskaitą nedaroma visais kompiuterinės programos „Biudžetas VS“ moduliais. Buhalterinė apskaita tvarkoma kompiuterine Excel programa. Sukurtų lentelių pagalba, atliekamas asignavimų paskirstymas pagal finansavimo šaltinius, išlaidų straipsnius ir t.t. Egzistuoja rizika.

Atliekant audito procedūras, patikrinus 9 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų duomenis buvo nustatyti neatitikimai, mokėtinų ir gautinų sumų 2011-09-30 ataskaitoje (formoje Nr. 4) ir Veiklos rezultatų ataskaitos pagal 2011-09-30 duomenis (formoje 3-iojo VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“ 2 priedas). Įstaiga apie neatitikimus informuota raštu.

Nevedamas suvestinis apskaitos registras (bandomasis balansas ar Didžioji knyga). Pagrindinė informacija reikalinga finansinių ataskaitų rinkiniams sudaryti ir kasinių išlaidų panaudojimo atskleidimui, surenkama iš apibendrinančių lentelių. Duomenys lentelėse ir Biudžeto vykdymo ataskaitoje, finansinių ataskaitų rinkiniuose atitinka.

Remdamiesi surinktais įrodymais, mes pareiškiame, kad išskyrus ankstesnėse pastraipose išdėstytus dalykus, 2011 metais Kėdainių specialiosios mokyklos finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai parengti vadovaujantis teisės aktų reikalavimais ir teisingai atspindi visas įvykusias operacijas.

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999m. birželio 3d nutarimas Nr. 719 “Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo” (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999m. birželio 3d nutarimas Nr. 719 “Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo” (su vėlesniais pakeitimais) 4 p.,27p.

PASIEKTA PAŽANGA, ŠALINANT NUSTATYTUS NEATITIKIMUS IR ĮGYVENDINANT REKOMENDACIJAS

Apie audito metu nustatytas kitas klaidas, neatitikimus pažeidimus į kuriuos reikėtų atkreipti dėmesį mokyklos direktorius buvo informuotas Kontrolės ir audito tarnybos raštais ir pokalbio metu.

Kontrolės ir audito tarnyba 2011-12-05 raštu Nr.69 informavo Kėdainių specialiosios mokyklos direktorių apie neatitikimus vykdant viešuosius pirkimus. Nuo 2012 metų teikiamos paraiškos dėl pirkimų, pildoma pirkimo tiekėjų apklausos pažyma, suplanuoti pirkimai 2012 metams.

Patikrinus 9 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų duomenis, apie nustatytus neatitikimus mokykla informuota 2011-12-05 raštu Nr. 70.

Vykdydama mūsų teiktas rekomendacijas, mokykla ištaisė klaidas, kurios būtų turėjo įtakos metiniam finansinių ataskaitų teisingumui.

Rekomendacijos

Kėdainių specialiosios mokyklos direktoriui Juozui Jančiui:

1. Užtikrinti, kad turto inventORIZACIJA būtų atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3d nutarimu Nr. 719 “Dėl inventORIZACIJOS taisyklių patvirtinimo” (su vėlesniais pakeitimais) nustatyta tvarka.
2. Įpareigoti atsakingus darbuotojus:
 - tvarkyti ilgalaikį materialųjį turtą, vadovaujantis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-uojų standartu “Ilgalaikis materialusis turtas”;
 - užregistruoti nekilnojamąjį turtą (pastatus) teisinga įsigijimo savikaina iki rugsėjo 1d;
 - perskaičiuoti ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimą per 30 kalendorinių dienų;
 - naktinėms auklėms skaičiuoti darbo užmokestį vadovaujantis galiojančiais teisės aktais.
3. Įpareigoti vyriausiąją buhalterį 2012 m. mokyklos buhalterinę apskaitą tvarkyti kompiuterizuota apskaitos programa „BiudžetasVS“.

Savivaldybės kontrolierė

Zita Valiauskienė